

Klimatkontrakt 2030

Mellan Östersunds kommun och myndigheterna
Energimyndigheten, Vinnova, Formas, Tillväxtverket,
Trafikverket, Naturvårdsverket samt Viable Cities.

VERSION 2022

Innehåll

1. Syftet med Klimatkontrakt 2030	4
2. Parter	4
3. Kommunens åtaganden	4
3.1. Kommunens klimatmål.....	4
3.2. Strategi.....	5
3.3. Organisation och ledning.....	6
3.4. Samverkan med näringsliv, akademi och medborgare.....	7
3.5. Klimatinvesteringsplan.....	7
3.6. Digitalt stöd för genomförandet.....	8
3.7. Innovationsnav för klimatneutrala kommuner.....	8
3.8. Klimatanpassning.....	8
3.9. Hållbar mobilitet.....	9
3.10. Rapportering och uppföljning.....	10
4. Viable Cities åtaganden	10
4.1. Bättre regler.....	11
4.2. Innovationer.....	11
4.3. Samordnad finansiering.....	11
4.4. Samspel med EUs mission klimatneutrala städer.....	12
5. Myndigheternas åtaganden	12
5.1. Lärande arbetssätt för policyutveckling.....	12
5.2. Stöd till forskning, innovation och utveckling.....	13
5.3. Samordnad finansiering.....	13
5.4. Deltagande i europeiska initiativ för hållbara städer.....	13
6. Strategiska utvecklingsprojekt 2023	14
6.1. Systemdemonstration.....	14

6.2. Konkurrenskraft och finansiering.....	15
6.3. Medborgarengagemang.....	15
6.4. Mission klimatneutrala städer 2030 internationellt.....	16
7. Gemensamt arbete kring uppföljning, utvärdering och uppdatering.....	17
7.1. Viktigaste uppdateringar för kommunen.....	17
7.2. Mest angelägna erfarenheter att dela för kommunen.....	17
7.3. Viktigaste uppdateringar för Viable Cities.....	18
7.4. Viktigaste uppdateringar för myndigheterna.....	19
8. Kontraktet.....	22
Klimatkontrakt 2030.....	23
Bilaga 1 – länkar till dokument.....	24

1. Syftet med Klimatkontrakt 2030

Syftet med detta Klimatkontrakt är att öka tempot i klimatomställningen i städer inom ramen för Agenda 2030. Klimatkontraktet uttalar parternas avsikt att höja ambitionen inom hållbar stadsutveckling och klimatomställning. Klimatkontraktet ger även Sverige och svenska städer goda förutsättningar att vara internationella föregångare i städernas klimatomställning. Detta ska uppnås genom ömsesidiga och långsiktiga åtaganden om insatser från de undertecknande statliga myndigheternas, innovationsprogrammet Viable Cities och kommunens sida enligt följande.

2. Parter

Parter i Klimatkontrakt 2030 är:

- Östersunds kommun
- Myndigheterna: Statens Energimyndighet (Energimyndigheten), Verket för innovationssystem (Vinnova), Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas), Tillväxtverket, Trafikverket och Naturvårdsverket.
- Strategiska innovationsprogrammet Viable Cities.¹

3. Kommunens åtaganden

3.1. Kommunens klimatmål

I juni 2022 antog Kommunfullmäktige en reviderad version av översiktsplanen Östersund 2040. Översiktsplanen är ett strategiskt dokument som beskriver kommunens avsikter för den fysiska miljön i framtiden. Den visar hur kommunen vill använda mark och vatten för att ge utrymme till fler invånare och samtidigt begränsa det ekologiska fotavtrycket, samt bidra till bra livsvillkor. När det gäller klimatpåverkan ska översiktsplanen möjliggöra för kommunen att inta en ledande roll i arbetet med att minska utsläppen av växthusgaser.

Kommunen har egna mål och etappmål för att bidra till det nationella målet om nettonollutsläpp av växthusgaser:

- De fossila koldioxidutsläppen ska minska med 100 procent i Östersunds kommun som geografiskt område till år 2030 och i kommunorganisationen till år 2025.

¹ Viable Cities är ett strategiskt innovationsprogram som finansieras av Energimyndigheten, Vinnova och Formas. Programmet har en löptid från 2017 till 2030 och har cirka 130 medlemmar, Vårdorganisation är KTH.

- Energiförbrukningen ska minska med 30 procent i Östersunds kommun som geografiskt område och i kommunorganisationen till år 2030 jämfört med 2010.
- Färdmedelsfördelningen i Östersunds tätort ska vara 40 procent bil, 20 procent kollektivtrafik och 40 procent aktiva transporter (cykel och gång) år 2030.
- Östersunds kommun ska vara klimatpositiv till år 2040 i kommunen som geografiskt område och klimatneutral till år 2030 i kommunkoncernen.

Dessa målsättningar ska genomsyra planeringen, byggandet, kommunens budget och andra kommunala beslut. Dessutom ska de utgöra önskvärd riktning för näringslivet och annan verksamhet som bedrivs i kommunen. För att nå målen krävs omfattande åtgärder som bidrar till en omställning av samhället. I grunden gäller det att utveckla staden inom redan utbyggd infrastruktur. Det handlar också om att människor ska välja andra färdmedel än bilen till jobb och aktiviteter genom att utveckla kollektivtrafiken och cykelvägar. För att nå målen behöver vi använda ny teknik, minska utsläppen från konsumtion, satsa på energieffektivisering, samt övergå till förnyelsebara drivmedel.

Att bli fossilfria och energieffektiva innebär att vi i Östersund klarar vår del i Parisavtalet, rekommendationerna från IPCC (Förenta nationernas klimatpanel) och målen i Länsstyrelsen Jämtlands läns energi- och klimatstrategi. Dessutom bidrar vi till att uppfylla de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030.

För att kommunen som geografisk enhet ska bli fossilbränslefri till år 2030 måste de fossila koldioxidutsläppen minska med minst 11% per år (territoriella, dvs alla utsläpp inom länsgränsen). För att nå klimatneutralitet så måste vi också jobba med att minska de konsumtionsbaserade utsläppen minst lika mycket (alla utsläpp som orsakas av svensk konsumtion, oavsett när och var i produktionsprocessen som utsläppen sker).

En utmaning med att följa upp konsumtionsbaserade utsläpp har varit bristen på tillförlitliga data. Tidigare i år kom dock SEI:s Konsumtionskompassen som visar konsumtionsutsläpp från privata hushåll. Enligt denna låg utsläppen på 6,4 ton per invånare i Östersunds kommun 2019. För att klara Parisavtalets mål måste en minskning av de totala konsumtionsbaserade utsläppen (från privata hushåll, det offentliga och näringslivet tillsammans) minska till i genomsnitt ett ton per person och år till 2050, enligt FN:s klimatpanel IPCC. Östersund har inte ännu definierat indikatorer för minskningen.

3.2. Strategi

Östersunds kommuns arbete med minskad klimatpåverkan tar avstamp i ett klimatprogram och det politiska styrdokumentet Klimatstrategi för ett fossilfritt och energieffektivt Östersund 2019 – 2023. För att nå målet om en fossilfri och energieffektiv

kommunorganisation och kommun som geografisk enhet fokuserar kommunens arbete på de nio strategiska utvecklingsområdena som utpekats i Klimatstrategin (nedbrutet i totalt 74 åtgärds punkter):

- Utforma organisation och styrmedel för ett effektivt klimatarbete
- Skapa hållbara och energieffektiva resor och transporter
- Öka andelen förnybar energiproduktion
- Skapa en effektiv energianvändning
- Använda fossilbränslefria och energieffektiva arbetsmaskiner, snöskotrar och vattenmaskiner
- Samhällsplanera klimatsmart och satsa på hållbart byggande
- Göra Östersund medvetet och hållbart – att leva, göra, bo och besöka
- Öka fossilbränslefria kapitalplaceringar och gröna obligationer
- Utveckla Östersund till en klimatneutral kommun

Vi håller nu på att uppdatera den befintliga Klimatstrategin och kommer under 2023 ta fram en ny strategi som tar vid 2024. Denna förväntas antas under 2023.

Med hjälp av en koldioxidbudget synliggörs det återstående utsläppsutrymmet inom kommunorganisationen i förhållande till 2025-målet årligen. Detta ska användas som ett underlag för att fördela utsläppsminskningarna per nämnd och förvaltning samt framtagande av utvecklingsplaner för fossilfrihet 2025. Vidare har en process med att koppla ihop koldioxidbudgeten med den ekonomiska budgeten initierats där de investeringar som bidrar till att kommunens klimatmål synliggörs.

Det är i dagsläget osäkert i vilken grad negativa utsläpp i stor skala är möjligt. På grund av den haltande omställningshastigheten kommer vi därför också behöva förlita oss på kompensatoriska åtgärder som lagring och omvandling av koldioxid för att nå målet om klimatneutralitet 2030. Östersunds kommun planerar under 2023 att utreda olika alternativ för detta.

3.3. Organisation och ledning

Östersunds kommun har länge haft ett aktivt miljöarbete som styrs dels genom ett miljöledningssystem, dels genom styr- och budgetprocessen. Visionen om ett fossilbränslefritt Östersund togs redan 1997 och 1999 beslutade kommunen att arbeta systematiskt enligt ett miljöledningssystem. Sedan 2007 är kommunorganisationen, förutom de kommunala bolagen, certifierade enligt standarden ISO 14001 och har även en EMAS-registrering. Varje år granskas miljöarbetet av en oberoende revisor. Kommunens fastighetsenhet är också certifierad enligt energiledningssystemet ISO 50001.

Kommunen har idag en tydlig vision och långsiktigt mål om ett ekologiskt hållbart Östersund. I kommunens Mål 7, som uttalar att "I Östersunds kommun bedrivs ett effektivt arbete för minskad miljö- och klimatpåverkan", har politiken beskrivit hur den vill att organisationen ska arbeta. Ansvaret är fördelat mellan Kommunstyrelsen å ena sidan och Samhällsbyggnad tillsammans med Miljö och Samhällsnämnden å andra sidan. Kommunstyrelsen ansvarar för miljö- och klimatfrågorna på strategisk nivå, och Samhällsbyggnad tillsammans med Miljö- och samhällsnämnden samordnar och driver det operativa arbetet.

3.4. Samverkan med näringsliv, akademi och medborgare

För att lyckas med omställningen mot klimatneutralitet är det viktigt att samverka med andra. Östersunds kommun ska tillsammans med näringsliv, universitet och fristående organisationer främja klimatsmart innovation och samskapande över organisationsgränser.

Samverkan, dialog och information behövs med människor i olika målgrupper. Inom energi- och klimatrådgivning pågår arbete riktat mot såväl privatpersoner, som näringsliv och bostadsrättsföreningar. Utbildningsinsatser om klimatet bedrivs för skolbarn genom konceptet Klimatlådan. Med initiativ som Klimatseminariet, deltagande i Earth Hour och Europeiska Mobilitetsveckan försöker kommunen öka fokus på hållbarhetsfrågor bland såväl allmänhet som näringsliv och politiken.

Enligt kommunens näringslivsstrategi ska kommunen "arbeta och möjliggöra för fler initiativ och satsningar kopplat till ökad cirkulär ekonomi och cirkulära processer". Mot den bakgrunden har kommunen tillsammans med Region Jämtland Härjedalen genomfört förstudien Cirkulär omställning hos Östersundsföretag inom upplevelse- och besöksnäring som beskriver Östersunds näringslivs möjlighet att bidra till den cirkulära omställningen.

Inom nätverk som Klimatkommunerna, Fossilfritt Sverige och Viable cities förvärvas kunskap och erfarenhetsutbyte som ytterligare stärker vår förmåga att bedriva klimatarbetet effektivt. Det finns många exempel på hur vi med hjälp av samverkan driver omställningsarbetet framåt och det är något vi planerar att intensifiera framåt då det finns mycket kvar att göra. Att jobba mer med medborgardialog för att bättre förstå behov och hinder, liksom skapa förutsättningar för en beteendeförändring, är ett exempel på utvecklingsområde vi planerar att arbeta mer med.

3.5. Klimatinvesteringsplan

Under 2023 kommer Östersunds kommun att påbörja framtagandet av en klimatinvesteringsplan baserat på den kunskap som finns tillgänglig från Viable Cities. Klimatinvesteringsplanen skall fungera som ett sammanhållande styrdokumentet för klimatomställningsfunktionens arbete och tydliggöra hur stadens ekonomiska intressen understödjer en accelererad klimatomställning. Planen kommer beskriva

vilka satsningar som kommer behöva genomföras av olika aktörer inom olika sektorer fram till 2030, samt försöka sätta samhällskostnader och -vinster på det. Klimatinvesteringsplanen kan också vara ett stöd för prioritering av åtgärder.

3.6. Digitalt stöd för genomförandet

Med hjälp av digitalisering skapas fler möjligheter till snabbare omställning. För att nyttja potentialen behöver vi lära oss mer om hur digitalisering kan underlätta klimatomställningen och i vilka sammanhang digitala verktyg kan bidra till beteendeförändringar. Då en stor del av omställningen handlar om att underlätta för aktörer på olika nivåer i samhället att leva och verka utan negativ klimatpåverkan behöver fokus på digitalt stöd kopplas till detta. Vi planerar bland annat att implementera ett visualiseringssystem för att åskådliggöra på vilket sätt olika åtgärder påverkar kommunens klimatavtryck i början av 2023.

För att nämna ett exempel där digitalt stöd nyttjas har Östersunds kommun etablerat en digital samarbetsplattform för att möjliggöra återbruk av bygg- och rivningsmaterial. Östersund är även långt framme i arbetet med att utveckla en digitaliserad planprocess och har genom initiativet Digiresan tillvaratagit idéer från verksamheten om hur exempelvis sensorer i postfack kan minska utsläppen från kommunens interna posttransporter.

3.7. Innovationsnav för klimatneutrala kommuner

Att nyttja det nätverk vi har samt de plattformar för samarbeten som redan finns är centralt för att bedriva innovationsarbete över nivågränser. Östersunds kommun kommer därför fortsätta att dela med sig av sina erfarenheter samt lära av andra genom de olika nätverk och organisationer vi är aktiva i. Det gäller till exempel Miljö- och klimatrådet i Jämtland Härjedalen, Viable Cities, Fossilfritt Sverige, Glokala Sverige, Fossilfri konkurrenskraft, N6 och Klimatkommunerna.

3.8. Klimatanpassning

Halterna av växthusgaser ökar i atmosfären vilket leder till ett förändrat klimat med högre temperaturer och ökade nederbörds mängder. SMHI:s klimatanalys för Jämtlands län visar att medeltemperaturen kommer att öka med 3 - 5°C inom de närmaste 100 åren. Vi ser redan effekterna av detta i Östersund genom exempelvis ökat antal stormar, färre dagar med is på Storsjön, ishalka under vinterhalvåret och värmeböljor med skogsbränder. Det är viktigt att fortsätta arbetet med utsläppsminskningar men samtidigt behöver vi skapa förutsättningar för hur vi ska stå bättre rustade inför de konsekvenser som klimatförändringarna medför idag och i framtiden. Det handlar om att identifiera och genomföra åtgärder som minskar samhällets och invånarnas sårbarhet samt säkerställa att den kommunala servicen kan upprätthållas.

Översiktsplanen ska medverka till ett resilient samhälle. Många klimatanpassningsåtgärder som behöver göras i den fysiska miljön är kopplade till ekosystemtjänster som finns i olika typer av gröna och blå miljöer, alltså både mark och vattenområden. Klimatanpassningsarbetet kommer vara starkt integrerat i de processer som hanterar fysisk samhällsplanering. För att lyckas är behovet av kunskap och utveckling av nya miljöer för ekosystemtjänster stort.

Kommunen har gjort en riskanalys och riskinventeringar där man bedömt sannolikhet och konsekvens för att de olika klimateffekterna inträffar. Detta har gjorts utifrån tidsperspektiven; nutid, 2050 samt 2100. Resultatet har sammanställts i en riktlinje för klimatanpassning samt tillhörande bakgrundsrapport som beslutades av kommunfullmäktige 2021. Riktlinjen omfattar följande politiska ställningstaganden:

- Ett robust samhälle
- Säkerställda planeringsunderlag
- Beredskap vid klimatrelaterade händelser gällande kommunikation
- Beredskap vid klimatrelaterade händelser gällande krisberedskap och
- Förebygga ekonomiska risker

3.9. Hållbar mobilitet

Mer än hälften av koldioxidutsläppen i Östersund kommer från resor och transporter. För att nå våra miljö- och klimatmål behöver vi skapa en transportstruktur som både möter behoven och hjälper invånare, näringsidkare och besökare att göra hållbara res- och transportval. Översiktsplanen styr mot en stadsplanering där hållbara färd-sätt är prioriterade för att nå målet om färdmedelsfördelningen i Östersunds tätort (40 procent bil, 20 procent kollektivtrafik och 40 procent aktiva transporter år 2030). Samhällsplaneringen spelar en viktig roll för att göra såväl kollektivtrafik som aktiva transporter attraktivt. Genom att tidigt få in gång, cykel- och kollektivtrafiken i planprocessen skapas strukturella förutsättningar för ett Östersund som kan växa hållbart. Ett nytt styrdokument för mobilitet ska tas fram som syftar till att stödja målet om färdmedelsfördelningen.

Östersund ska också jobba för att säkerställa samhällets omställning till en fossilfri fordonsflotta genom att öka kapaciteten för tankning och laddning av såväl lätta som tunga fordon genom att tillgängliggöra mark, effekt och infrastruktur inom kommunen. Samtidigt behöver vi jobba med transporteffektivitet och mobility management. Vi behöver stödja Östersunds aktörer och invånare genom kunskapsspridning, nätverksbyggande, och beteendepåverkan för att främja hållbar mobilitet. I tillägg ska kommunen i rollen som konsument ställa hållbarhetskrav när den interna kommunorganisationen upphandlar och köper in olika typer av fordon, entreprenader och mobilitetstjänster.

Östersunds geografiska läge gör att tillförlitliga och effektiva transportförbindelser spelar en viktig roll när det gäller resande till och från, men även inom regionen. Flygets klimatomställning är därför en viktig fråga. Tillsammans med aktörer som Region Jämtland Härjedalen, Länsstyrelsen, Tröndelag fylkeskommun, Swedavia, Samling näringsliv med flera har Östersunds kommun varit projektägare i Interreg-projektet Green Flyway. Projektet har undersökt hur regionen kan bidra till flygets omställning på olika sätt. Bland annat genom etablering av en testarena för elektrifierat flyg och autonoma luftfarkoster. Projektet avslutades i september 2022 men det viktiga arbetet med flygets omställning bör fortsätta. Den expansiva utvecklingen som just nu sker inom området autonoma drönare kan bidra till ökad tillgänglighet och regional utveckling i Östersunds kommun och Jämtlands län.

3.10. Rapportering och uppföljning

Inom ramen för miljöledningssystemet revideras kommunens arbete årligen av en oberoende revisor. Östersunds kommun följer också upp indikatorer inom energi, miljö och klimat på årlig basis genom bland annat miljöredovisning. Internt görs detta som en del av den ordinarie styrmodellen. I tillägg sker löpande dialog och rapportering i forumet Fossilfri 2025 som består av tjänstemän, kommundirektör, politiker och representanter för kommunens dotterbolag.

En löpande rapportering av arbetet inom Klimatneutrala Östersund 2030 sker till styrgruppen för stadens klimatomställningsfunktion, som består av delar av kommunledningsgruppen, samt till Miljö- och samhällsnämnden. Uppföljning av klimatkontraktet kommer att ske i enlighet med de riktlinjer som Viable Cities sätter, se punkt 7 nedan.

Under hösten kommer ett klimatvisualiseringsverktyg att upphandlas. Det kommer att fungera som ett verktyg för att följa upp omställningsarbetet och visualisera hur olika typer av åtgärder och investeringar påverkar utsläppen. Det finns även behov att vidareutveckla metoder för uppföljning av det konsumtionsbaserade klimatavtrycket.

4. Viable Cities åtaganden

Innovationsprogrammet Viable Cities genomförs i bred samverkan, för att bidra till att ställa om till klimatneutrala städer 2030 som en del i det svenska åtagandet att uppfylla mål i Agenda 2030 och Parisavtalet. I detta ingår att vara internationella föregångare i städers omställning.

Viable Cities arbetar med en bredd av aktörer på tvärs över vetenskapliga discipliner, branscher och samhällssektorer. Det kopplar samman excellenta forskningsmiljöer med stora och små företag inom en rad branscher samt offentliga verksamheter och civilsamhällesorganisationer.

Inom ramen för den roll som Viable Cities har som strategiskt innovationsprogram kommer programmet att verka för följande:

4.1. Bättre regler

Viable Cities har för avsikt att skapa ett kompetensstöd med tillhörande policylabb för att ge kommunen bättre överblick avseende nuvarande och kommande svensk och europeisk lagstiftning, regler och normer av relevans för städers klimatomställning. Detta innefattar processtöd för förändring av regelverk och normer för att i praktiken underlätta klimatomställningen. Detta kommer i ett första steg att koppla till utvecklingsarbetet kring systemdemonstratorer (se avsnitt 6).

4.2. Innovationer

För att underlätta för kommunen att implementera innovation som påskyndar klimatomställningen, kommer Viable Cities att bidra med kompetensnätverk och processtöd, bland annat genom att engagera andra strategiska innovationsprogram i den fortsatta utvecklingen av Klimatkontrakt 2030, framför allt inom mobilitet, energi, byggd miljö, cirkulär ekonomi, hälsa och digitalisering. Utifrån samarbetsavtalet som finns med det strategiska innovationsprogrammet Drive Sweden kring klimatsmart mobilitet kommer samverkan utvecklas ytterligare med såväl städer som myndigheter kring detta område, inte minst med Trafikverket.

4.3. Samordnad finansiering

Viable Cities kommer på följande sätt understödja kommunens behov av finansiering av klimatomställning och verka för samarbete och synergi mellan myndigheter och andra aktörer som finansierar klimatomställning och hållbar stadsutveckling.

- Viable Cities kommer fortsatt arbeta med Klimatkontrakt 2030 med de 23 städerna och fem myndigheterna som är involverade i detta.
- Viable Cities har genom Rådet för Hållbara Städer startat ett samarbete för att skapa synergi mellan statliga myndigheters bidrag till städers klimatomställning och Klimatkontrakt 2030. Myndigheterna utvecklar samordningen kring de olika insatser som pågår inom området hållbar stadsutveckling, se 5.3 Samordnad finansiering.
- Viable Cities samarbetar med Kommuninvest och Europeiska Investeringsbanken EIB m fl i syfte att utveckla former för att förstärka den långsiktiga finansieringen av kommunens klimatinvesteringsplan.

Viable Cities arbetar vidare med att utveckla former för klimatinvesteringsplaner för städer med sikte på att stödja samtliga städer i satsningen Klimatneutrala städer 2030.

4.4. Samspel med EUs mission klimatneutrala städer

Viable Cities samverkar nära med de stödstrukturer som byggs upp kring EUs mission om klimatneutrala städer 2030 – såväl en plattform för EUs mission (EU mission plattform, NetZeroCities) som CapaCITIES, ett nätverk av nationella noder, som partnerskapsprogrammet Driving Urban Transitions (DUT).

5. Myndigheternas åtaganden

Myndigheterna åtar sig att samverka inom det strategiska innovationsprogrammet Viable Cities. Myndigheterna bidrar på så sätt till syftet med det missionsdrivna arbetet att ställa om till klimatneutrala städer 2030 med ett gott liv för alla inom planetens gränser.

Klimatkontrakt 2030 innebär att nya arbetssätt behöver utvecklas, såväl mellan olika aktörer och organisationer som mellan olika styrvivåer.

Under 2023 fortsätter myndigheterna utveckla arbetet i det myndighetsövergripande innovationsteamet. En fortsatt dialog med städer och regioner är viktig för att fånga upp behov och bidra till systemomställning. Arbetet innebär en aktiv medverkan i "Transition Lab Forum" som Viable Cities faciliterar, där gemensamma workshops, reflekterande samtal och lärseminarier är en viktig del. Nya arbetssätt kan även bestå i att myndigheterna initierar experiment och pilotprojekt.

Myndigheterna åtar sig att fortsätta det gemensamma arbetet kring följande utveckling under 2023 för att stödja kommunernas klimatomställning:

5.1. Lärande arbetssätt för policyutveckling

Myndigheterna samverkar för att skapa förutsättningar för en proaktiv dialog och lärande kring policyutveckling samt befintligt och kommande regelverk inom hållbar stadsutveckling och klimatomställning.

Under 2023 utforskar och testar myndigheterna former, exempelvis policylab, för att identifiera hinder och utmaningar inom policy och regelverk för hållbar stadsutveckling och klimatomställning.

Myndigheterna fortsätter att bidra i aktiviteter som främjar utvecklingen av klimatinvesteringsplaner, digitalisering och datadelning, systemdemonstratorer och samverkansprocesser som rör flernivåstyrning.

Under Sveriges EU-ordförandeskap våren 2023 kommer myndigheterna vara involverade i flera av de cirka 150 EU-möten som kommer att hållas i landet. Mötena är arenor för lärande och policyutveckling och städer och regioner är viktiga deltagare.

Bland annat planeras diskussioner om EUs urbana agenda om hållbar stadsutveckling och en konferens om Gröna städer.

5.2. Stöd till forskning, innovation och utveckling

Myndigheterna finansierar insatser för forskning, innovation, utveckling och systeminnovation som stödjer en snabbare klimatomställning.

Myndigheternas stöd riktar sig till olika typer av forskning, innovation, tillämpning och demonstration och till viss del investeringsstöd. Stöd tillhandahålls genom öppna utlysningar och andra former så som till exempel beställarnätverk, behovsägarnätverk och innovationsupphandling.

Som en del i omställningsarbetet har myndigheterna² och Viable Cities lanserat en satsning på urbana systemdemonstratorer. Under hösten 2022 genomfördes en första, så kallad designfas inom satsningen. Under 2023 kommer en uppföljande utlysning genomföras. Syftet med satsningen är att skapa en insatsform som tar ett tydligare systemperspektiv på omställningsarbetet.

5.3. Samordnad finansiering

För att skapa bättre framförhållning och samlad information utvecklar myndigheterna löpande samordningen kring de olika insatser som pågår inom hållbar stadsutveckling och klimatomställning. Arbetet görs inom ramen för flera av myndigheternas befintliga uppdrag och uppgifter exempelvis Rådet för hållbara städer, strategiska innovationsprogram, de nationella forskningsprogrammen för klimat och hållbart samhällsbyggande, och europeiska regionala utvecklingsfonden.

Under 2022 har myndigheterna initierat ett första test med några av städerna för att i dialog utveckla en metod för portföljanslys av myndigheternas samlade finansiering till städer. Innovationsarbetet avser att fortsätta under 2023. Det långsiktiga målet är att arbetet ska bidra i arbetet med städers klimatinvesteringsplaner.

Hållbarstad.se är Rådet för hållbara städers gemensamma webbplats. Under 2023 fortsätter utvecklingsarbetet med webbplatsen dels för att fortsatt synliggöra kommande finansieringsmöjligheter, dels för att göra den mer tydlig och användarvänlig.

5.4. Deltagande i europeiska initiativ för hållbara städer

Myndigheterna ingår och arbetar med flera olika europeiska initiativ för att stödja utvecklingen av hållbara städer och samhällen.

I arbetet med att stödja svenskt deltagande i forskningsprogrammet Horisont Europa 2021–2027 ingår att bidra i utformning av utlysningar och aktiviteter samt informera

² Vinnova

och ge råd till aktörer som planerar att delta i ansökningar i olika europeiska satsningar. Myndigheterna samverkar även i genomförande av EUs regionala utvecklingsfond 2021–2027 med insatserna för hållbar urban utveckling.

Myndigheterna fortsätter medverka i partnerskapet Driving Urban Transitions to a Sustainable Future³, där utlysningar och andra aktiviteter inom området hållbar stadsutveckling kommer att vara aktuellt under de kommande åren samt EU-kommissionens satsning New European Bauhaus⁴, European Urban Initiative (EUI)⁵ och Urbact⁶

Myndigheterna bidrar även för att utveckla stödjande funktioner för de städer som valts ut att ingå i missionen 100 klimatneutrala städer. Ett exempel är programmet CapaCITIES⁷. Genom CapaCITIES initieras och stärks nationella förändringsprocesser för att etablera nationella nätverk och styrningsstrukturer.

6. Strategiska utvecklingsprojekt 2023

Under 2023 kommer följande strategiska utvecklingsprojekt att bedrivas inom Viable Cities Transition Lab i samverkan med övriga kommuner, med syfte att vid den kommande revideringen av Klimatkontrakt 2030 kunna vidareutveckla innehållet i kontraktet.

6.1. Systemdemonstration

Viable Cities utvecklar i samarbete med myndigheter systemdemonstratorer som en ny insatsform för att driva innovation på systemnivå. Detta för att åstadkomma transformation i linje med mission klimatneutrala städer 2030. En systemdemonstrator genomförs för att demonstrera omställning av hela samhällssystem i verklig miljö. En viktig del i insatsformen är en portfölj av insatser där nya lösningar, modeller, initiativ och experiment kopplas ihop till en större helhet. Många aktörer från olika sektorer mobiliseras i syfte att lära för att skala. Systemdemonstratorerna tar sin utgångspunkt i centrala områden i Klimatkontrakt 2030 och är tänkta att bidra till revideringar av kontraktet utifrån insikter från arbetet.

Vinnova och Viable Cities har tillsammans under 2022 inlett en designfas för att utforska hur systemdemonstratorer kan bli ett kraftfullt verktyg för omställningen

³ Energimyndigheten, Formas och Vinnova

⁴ New European Bauhaus lyfter fram betydelsen av estetiska, sociala och kulturella värden i den gröna omställning.

⁵ European Urban Initiative, är en hub för hållbar stadsutveckling på EU-nivå. EUI ska erbjuda stöd till städer för att förbättra och öka sin kapacitet i att utforma strategier, policyer och projekt för hållbar stadsutveckling. (urban-initiative.eu).

⁶ Urbact är ett europeiskt samarbetsprogram för utbyte och lärande inom hållbar stadsutveckling, Tillväxtverket.

⁷ Energimyndigheten och Viable Cities deltar.

till klimatneutrala städer. I samverkan med ett antal städer har sex konsortier inlett designfasen hösten 2022. Under 2023 planeras en utlysning för etableringsfas med ambitionen om att möjliggöra för ett antal systemdemonstratorer i Sverige. Parallellt planeras för fyra systemdemonstratorer i Bogotá (Colombia), Bristol (Storbritannien), Curitiba (Brasilien) och Makindye Ssabgabo (Uganda) inom Climate Smart Cities Challenge tillsammans med UN-Habitat. Ambitionen är att under 2023 stärka erfarenhetsutbytet mellan systemdemonstratorer nationellt och internationellt.

6.2. Konkurrenskraft och finansiering

En grundtes i missionsdriven innovation är att staten och offentliga organisationer på olika nivåer i samhället tar en aktiv roll i att samskapa och omforma marknader i samspel med näringslivet och andra samhällsaktörer som akademi och civilsamhälle. En stark mobilisering för omställning till klimatneutralitet kan ge förutsättningar för företag i Sverige att utveckla nya affärsstrategier som ger konkurrenskraft genom att driva en omställning till ett klimatneutralt och hållbart samhälle. Detta är avgörande för Sveriges ambition att vara världens första fossilfria välfärdsland och vårt klimatpolitiska ramverk. Under 2023 kommer Viable Cities att ytterligare förstärka samverkan med näringslivet för att kraftsamla för omställning. Det kommer att ske på flera nivåer. Inte minst genom samverkan med initiativ som Fossilfritt Sverige och Omställningslyftet. Likaså kommer utveckling ske för att förstärka den lokala mobiliseringen av företag i Klimatkontakt 2030 att utforskas.

Ett centralt inslag i Klimatkontrakt 2030 är att skapa en klimatinvesteringsplan med ett brett perspektiv på vilka investeringar som behöver ske för att åstadkomma klimatomställningen till 2030 i en stad (i betydelsen ett bredd av aktörer inklusive medborgare, civilsamhälle, företag, akademi och offentliga organisationer). I genomsnitt bedöms kommunen själv ha rådighet över cirka 15 procent av de investeringar som behövs. Ett angeläget arbete är att samla rätt aktörer från näringsliv (inklusive finansiell sektor), offentliga aktörer och civilsamhälle för att få till stånd nödvändiga investeringar och omrikta finansiella flöden för att ställa om till klimatneutralitet och samtidigt säkra mervinster av klimatomställningen som arbetstillfällen, ökad hälsa, inkludering och attraktiva livsmiljöer. Även upphandling är ett centralt inslag här. Viable Cities arbete kommer att fortsätta under 2023 för att säkra mobilisering av investeringar och utveckla metoder för klimatinvesteringsplaner.

6.3. Medborgarengagemang

Nuvarande samhällsutmaningar innebär att flera kriser sammanfaller med klimatkrisen. Det gäller bl a pandemin, kriget i Ukraina, kriser vad gäller energi, mat, råvaror och kritiska mineraler, biodiversitet och demografi. Detta innebär samtidigt en demokratisk utmaning där växande andelar av befolkningen känner sig utanför.

Detta ökar behovet av satsningar som syftar till inkludering och att sätta medborgarna i centrum för omställningen till klimatneutralt och hållbart samhälle, bl.a. genom nya former för medborgarinvolvning (exv. medborgarråd) och utveckling av attraktiva livsmiljöer (exv. New European Bauhaus). Viable Cities kommer under 2023 att vidareutveckla samarbete med städer, myndigheter och andra aktörer för att skapa förutsättningar för medborgarengagemang i klimatomställningen. Inte minst genom utveckling av nya former av medborgarinvolvning i lokala klimatkontrakt och samspel med europeiska satsningar på området.

6.4. Mission klimatneutrala städer 2030 internationellt

EU sjösatte i oktober 2021 fem missioner för ett nytt och innovativt sätt att arbeta tillsammans och förbättra människors liv i och utanför Europa. De fem s k uppdragen ska tackla stora samhällsutmaningar som hälsa, klimat och miljö och formulerar ambitiösa och tidsatta mål som ska nås till 2030. Ett av dem är 100 klimatneutrala och smarta städer – med och för medborgarna (kallad Cities Mission) som är en viktig del i att leverera Europas gröna giv med sikte på en klimatneutral kontinent 2050. Detta innebär en väsentlig förstärkning av det svenska arbetet med mission klimatneutrala städer 2030 och med Klimatkontrakt 2030 som verktyg för detta.

Under 2023 sker utvecklingsarbete för att ytterligare stärka kopplingen mellan det svenska och europeiska arbetet med mission klimatneutrala städer 2030. Det sker inom en rad initiativ som involverar såväl städer, myndigheter som Viable Cities som program. Exempel är NetZeroCities (som är en plattform för genomförande av Cities Mission, med utvecklingsarbete kring bl a Climate City Contract och Climate Investment plans), partnerskapet Driving Urban Transitions, CapaCITIES, New European Bauhaus m fl. New European Bauhaus-initiativet lanserades av EU-kommissionen i januari 2021, och kopplar samman EUs gröna giv med vår byggda miljö. I genomförandepLANEN för Cities Mission pekar EU-kommissionen på att EUs Climate City Contract ska möjliggöra medverkande städer att integrera och stärka värden och principer i New European Bauhaus-initiativet i sina planer för klimatneutralitet. Arbeta kring New European Bauhaus sker i samverkan med Boverkets (Rådet för hållbara städer) regeringsuppdrag att samordna Sveriges medverkan i New European Bauhaus.

En fortsatt utveckling av det globala samarbetet kring klimatneutrala städer 2030 kommer att ske. Detta tar framför allt utgångspunkt i ett flertal redan pågående arbeten, till exempel kopplat till det svenska ordförandeskapet i EU under våren 2023 och fortsättningen av Climate Smart Cities Challenge i de fyra städerna utanför EU i samarbete med UN-Habitat.

7. Gemensamt arbete kring uppföljning, utvärdering och uppdatering

Viable Cities och kommunen är överens om att genomföra en årlig uppföljning av kommunens resultat inom ramen för Klimatkontrakt 2030. Viable Cities tar fram underlag för en årlig uppföljning på kommunal och nationell nivå.

7.1. Viktigaste uppdateringar för kommunen

- Sedan Östersund antogs som en av de 23 svenska städerna som jobbar för att nå klimatneutralitet till 2030 har en projektorganisation kommit på plats med projektledare (100%), kommunikatör (50%) och projektkononom (15%).
- Kommunen har deltagit på erfarenhetsutbyten och lärandeworkshops med de andra städerna liksom Viable cities i samband med Transition Forum Labs i Skellefteå, Helsingborg och Uppsala.
- I juni antogs en reviderad version av Översiktsplan Östersund 2040 i Kommunfullmäktige där målet om klimatneutralitet för kommunorganisationen till 2030 lyfts in.
- Östersund är med i N6-initiativet, en samarbetsplattform mellan Umeå, Skellefteå, Östersund, Sundsvall, Luleå och Örnsköldsvik. N6 har ansökt om finansiering för projektet "Kraftsamling i norra Sverige" hos Tillväxtverket i utlysningen Hållbar urban utveckling. Syftet är att skapa innovationskapacitet och ledarskap för den omställningen som sker i norra Sverige.
- Östersunds kommun har fått beviljat medel av Vinnova för deltagande i projektet Delad mobilitet för landsbygden - hur mobiliserar vi för levande samhällen i hela Sverige? Projektet syftar till att samordna och tillgängliggöra befintliga transportresurser och transportrutter utan att addera nya fordon i Jämtland och Härjedalen.

7.2. Mest angelägna erfarenheter att dela för kommunen

- Det känns angeläget att påbörja arbetet med att koppla ihop klimatarbetet med budgetarbetet så tidigt som möjligt. I Östersund pågår en process med att koppla ihop koldioxidbudgeten med den ekonomiska budgeten genom att märka upp de investeringar som bidrar till att kommunens klimatmål kan nås. Inom arbetet ska också de investeringar som uppfyller kommunens ramverk för gröna obligationer märkas upp.
- Östersund har lyckats sänka de fossila koldioxidutsläppen med 60 procent mellan 1990 och 2020, och klarade därmed målet som satts upp i och med Borgmästaravtalet.

- Konkreta initiativ har startats upp för att accelerera cirkulär ekonomi inom återbruk av byggmaterial och rivningsmassor i Östersund genom projektet "Cirkulärt byggande".
- Östersunds kommun har under 2022 etablerat ett projektkontor för att jobba mer aktivt med att söka klimatomställningsstöd.

7.3. Viktigaste uppdateringar för Viable Cities

Under 2022 har ett omfattande arbete gjorts för att ge goda förutsättningar för alla 23 signerande städer att fördjupa sitt arbete med mission klimatneutrala städer 2030, då 14 städer tillkommit i oktober 2021. Vidareutveckling har gjorts av plattform för snabbare lärande genom Viable Cities Transition Lab Forum, City Labs, Klimatfrukostar och en rad olika format för möten mellan städer och myndigheter och andra aktörer. Vidare har samspelet med de signerande myndigheterna utvecklats för att fördjupa processen med Klimatkontrakt 2030 ytterligare. Viable Cities har även bidragit med underlag till regeringsuppdraget om lokal och regional klimatomställning som är ett av underlagen till regeringens kommande klimatpolitiska handlingsplan.

Under året har arbetet intensifierats för att utveckla praktiska och forskningsbaserade verktyg och metoder för klimatinvesteringsplaner. En första prototyp av ett beräkningsverktyg finns sedan i oktober tillgängligt för samtliga 23 signerande städer. Under året har också konceptutveckling kring systemdemonstratorer fortsatt och under hösten har en designfas av en helt ny satsning lanserats i samarbete mellan Vinnova och Viable Cities som involverar ett flertal städer.

Under 2022 har Viable Cities ansvarat för ett regeringsuppdrag, Thriving North (stöd till innovationsarbete inom hållbar stads- och samhällsutveckling i Norrbotten och Västerbotten). En första prototyp av ett regionalt klimatkontrakt utvecklats med en arbetsgrupp med representanter från regionerna och länsstyrelserna i Västerbotten och Norrbotten. Vidare har en plattform initierats för regional samhällsomställning i norra Sverige. Plattformen, med namnet Thriving North, bärs nu vidare av fler aktörer i de fyra norra regionerna.

EUs arbete med mission klimatneutrala städer 2030 har intensifierats under året. I september 2021 lanserades mission Klimatneutrala städer 2030 som en av de fem missionerna. Då inbjöds städer över hela Europa att göra en intresseanmälan att bli föregångare i omställningen till klimatneutralitet. Så mycket som 377 städer anmälde intresse. I juni 2022 valdes 112 städer ut för att bli pionjärer i klimatomställningen, varav 100 inom EU och 12 i associerade länder. Av dessa 112 finns sju svenska städer som återfinns bland de 23 som signerar Klimatkontrakt 2030.

Den europeiska plattformen NetZeroCities har under det senaste året inlett arbetet med att stödja implementeringen av mission klimatneutrala städer 2030 inom EU. Inte minst för att underlätta omställningen i de 112 städerna. Viable Cities medverkar i

arbetet. NetZeroCities håller nu bl a på att utforma ett klimatkontrakt för städer i hela EU som verktyg för snabbare klimatomställning. Här är klimatinvesteringar en viktig del.

Två nya kompletterande initiativ har initierats under 2022 som ska stötta mission klimatneutrala städer 2030 i EU. Det första är partnerskapet Driving Urban Transitions där Viable Cities deltar tillsammans med Vinnova, Energimyndigheten och Formas från Sverige. Här sker samarbetet med nationella aktörer från ett stort antal länder. Framför allt handlar det här om finansiering av internationella satsningar inom tre områden som kan bidra till snabbare klimatomställning: energipositiva stadsdelar, cirkulär urban ekonomi och 15-minutersstaden. Det andra är initiativet CapaCITIES. Detta EU-samarbete syftar till att underlätta etableringen av nationella strukturer för att möjliggöra klimatomställningen i städer liknande Viable Cities i Sverige och CitiES2030 i Spanien.

Den globala innovationstävlingen Climate Smart Cities Challenge har under året gått in i en ny fas och team av företag och organisationer arbetar nu i de fyra städerna utanför EU i samarbete med UN-Habitat.

7.4. Viktigaste uppdateringar för myndigheterna

Arbete inom myndigheternas Innovationsteam

Under 2022 har myndigheterna i Klimatkontraktet fortsatt utveckla arbetet inom sitt innovationsteam. Teamet har bland annat sammanställt en överblick av myndigheternas olika stödformer och finansieringsinstrument och medverkat till att utlysningar som rör klimatomställning och hållbara städer kontinuerligt publiceras på webbplatsen Hållbarstad.se.

Innovationsteamet har medverkat i Viable Cities Transition Labs och deltagit i workshops och möten i syfte att lära mer om städers klimatinvesteringsplaner och myndigheternas roll i arbetet. Tillsammans med några av städerna har innovationsteamet testat att utveckla stöd och former för analys av myndigheternas gemensamma finansiering (bl a olika forskning- och innovationsprogram, stadsmiljöavtal) de senaste fem åren. Syftet är att arbetet på sikt ska bidra till åtaganden om samordnad finansiering och städernas arbete med klimatinvesteringsplanering.

I myndigheternas löpande arbete finns många åtgärder och initiativ som har betydelse för städernas arbete med klimatomställning. Att samla och informera om dessa är en viktig uppgift för myndigheterna. Nedan följer ett urval som stöder eller på annat sätt berör städerna.

Stöd till forskning, innovation och utveckling

Under året har myndigheterna genomfört flera utlysningar i syfte att underlätta omställningen i städer.

Vinnova har i samarbete med Viable Cities bland annat genomfört utlysningen Designfas av urbana systemdemonstratorer. En uppföljande utlysning sker våren 2023, Andra exempel från Vinnova är Hållbar tillgänglighet i hela Sverige, om mobilitet i glesbygd, i samarbete med Drive Sweden och Viable Cities, Civilsamhällets lösningar för klimatomställning, samt Innovationer för en minskad elanvändning i samarbete med Energimyndigheten.

Tillväxtverket har haft utlysningar från Europeiska Regionala utvecklingsfonden, Ta fram lokal strategi för Hållbar urban utveckling, och utlysningen Driva plattform för samverkan och erfarenhetsutbyte. Staden som nav för grön och digital omställning är en satsning inom Omställningslyftet som också finansieras av Regionalfonden. Satsningen syftar till att ta fram nya praktiska arbetssätt för att arbeta med systeminnovation för lokal, grön omställning.

Formas har genomfört utlysningen Klimatneutrala och inkluderande kommuner för att öka kommuners kapacitet och förmåga att påskynda omställningsarbetet mot klimatneutralitet som kännetecknas av social inkludering och jämlika livsvillkor. Inom det nationella forskningsprogrammet för hållbart samhällsbyggande har Formas genomfört en utlysning på Forskarskolor för hållbart samhällsbyggande. Forskarskolorna syftar till att stärka kompetens- och kunskapsutvecklingen och är alla tydligt tvärvetenskapliga, praktisknära och utmaningsdrivna. Flera kommuner ingår i forskarskolorna. Formas finansierar även varje år många forsknings- och innovationsprojekt inom miljö, samhällsbyggnad och areella näringar i flertalet nationella och internationella utlysningar.

I Trafikverkets utlysningar om Stadsmiljöavtal kan kommuner och regioner söka stöd som leder till en ökad andel persontransporter med kollektivtrafik eller cykeltrafik och hållbara godstransportlösningar.

Energimyndigheten har genomfört utlysningar inom följande program som är relevanta för hållbara städer och samhällen, Människa, Energisystem och samhälle, Spara och Bevara, Design för energieffektiv vardag, Transporteffektivt samhälle samt E2B2, Energieffektivt byggande och boende, Forskarskola Energisystem samt Biobaserat samhälle-Bio+.

Energimyndigheten finansierar sedan många år beställargrupper och nätverk för att skapa en plattform för nära samverkan mellan branschaktörer och staten i syfte att minska energianvändningen i byggnader. Energimyndigheten finansierar även den kommunala och energi- och klimatrådgivningen som riktar sig till hushåll och privata aktörer.

Impact Innovation är namnet på nästa generation strategiska innovationsprogram. Utlysning för förberedelseprojekt öppnades under året. En av de tre inriktningarna är Attraktiva och välfungerande samhällen, där inte minst städer är en viktig målgrupp.

På ett internationellt plan utlyser Formas, Energimyndigheten och Vinnova tillsammans medel så att aktörer verksamma i Sverige kan delta i internationella forsknings- och innovationsprojekt som tar sig an urbana utmaningar inom det europeiska partnerskapet Driving Urban Transition (DUT). I första utlysningen ingår 27 länder. På ett övergripande plan adresserar partnerskapet frågor om energi, mobilitet och resursanvändning i en urban kontext.

Myndigheters arbete och särskilda regeringsuppdrag

Energimyndigheten har arbetat tillsammans med Tillväxtanalys, Trafikanalys och Länsstyrelsen i Uppsala län för att ta fram underlag till regeringens nästa klimathandlingsplan. I uppdraget om lokal och regional klimatomställning genomfördes ett stort antal dialoger med kommuner, regioner, myndigheter, forskningsaktörer, näringsliv och andra relevanta aktörer ligger till grund för hindersanalysen och de förslag till styrmedel eller åtgärder som presenterades. På Energimyndigheten pågår en stor mängd uppdrag relaterade till elektrifieringsstrategin, energieffektivisering och trygg energiförsörjning samt uppbyggnaden av ett nationellt centrum för koldioxidavskiljning och lagring (CCS).

Klimatkontraktmyndigheterna ingår även som fem av 14 medlemmar i Regeringens Råd för hållbara städer. I mars 2022 fick rådet ett förlängt och ändrat uppdrag med tydligare fokus på att arbeta mot mål 11 Hållbara städer och samhällen i Agenda 2030. Flera av myndigheterna har medverkat i Boverkets koordineringsuppdrag inom nytt europeiskt Bauhaus (NEB). Ett exempel är utlysningen Idéer för framtidens Kiruna, Gällivare, Boden, Luleå, Skellefteå och Umeå – idéskisserna klara i projektet Visioner: i norr - Hållbar Stad (hallbarstad.se).

Trafikverkets kunskapsforum – Arena transporteffektiv stadsmiljö är en del av ett regeringsuppdrag (2019–2022) om att genomföra informations- och kunskapshöjande åtgärder för omställning av transportsektorn till fossilfrihet. Ett forsknings- och innovationsprogram för Geofencing som finansieras av Trafikverket och drivs av Closer på Lindholmen samlar nödvändiga aktörer inom samhälle, näringsliv och akademi för att tillsammans ta fram lösningar som ska främja användningen av geofencing i styrning av transportsystemet.

Ett axplock av arbeten som berör utveckling av systeminnovation är Utvecklade arbetssätt och processer för ökade synergier mellan regionala, nationella och internationella innovationsinsatser, Systeminnovation i städer, (Vinnova), Stärka det regionala arbetet med hållbar utveckling (flera myndigheter), bidra till kommande diskussioner om EUs urbana agenda (Formas) samt Vinnovas satsning på att stödja städernas förmåga att leda och organisera innovation, bl a genom det följeforsknarnätverk som i snart 10 år följt utvecklingen av satsningen Innovationsplattformar för hållbara städer, och projektet Accelerera som utvecklar och erbjuder stöd för innovationsledning i kommunerna enligt ISO-standard.

Ny myndighet bland signatärerna

Naturvårdsverket har beslutat att signera Klimatkontrakt 2030 i december 2022 och kommer därmed att fortsatt vara delaktiga i processen.

8. Kontraktet

Parterna är överens om att dessa gemensamma åtaganden, så som de formuleras ovan, ska gälla för 2022. Klimatkontraktet ska uppdateras och förnyas inför varje nytt år.

Klimatkontrakt 2030

Mellan Östersunds kommun, myndigheterna
Energimyndigheten, Vinnova, Formas, Tillväxtverket,
Trafikverket, Naturvårdsverket samt Viable Cities.

Stockholm den 8 december 2022. Parterna är överens om att dessa gemensamma åtaganden, så som de formuleras ovan, ska gälla för 2023. Den första versionen av Klimatkontrakt 2030 signerades 2020. Klimatkontraktet ska uppdateras och förnyas inför varje nytt år.

Niklas Daason

kommunstyrelseordförande,
Östersunds kommun

Olga Kordas

programchef,
Viable Cities

Robert Andrén

generaldirektör,
Energimyndigheten

Darja Isaksson

generaldirektör,
Vinnova

Johan Kuylenstierna

generaldirektör,
Formas

Elisabeth Backteman

generaldirektör,
Tillväxtverket

Roberto Maiorana

generaldirektör,
Trafikverket

Björn Risinger

generaldirektör,
Naturvårdsverket

Bilaga 1 – länkar till dokument

Nedan finns länkar till de mest relevanta dokumenten i relation till Klimatkontrakt 2030 för Östersund.

[Översiktsplan Östersund 2040](#)

[Klimatprogram](#)

[Program för avfall](#)

[Plan för trafik](#)

[Plan för vatten och avloppsförsörjning](#)

[Plan för naturvård och park](#)

[Klimatstrategi för ett fossilfritt och energieffektivt Östersund 2019 – 2023](#)

[Miljöredovisning 2021 Östersunds kommun](#)

[Näringslivsstrategi för hållbar tillväxt 2022 – 2026](#)